Пролетарі всіх країв єднайте ся!

Освободжене робітників має бути ділом самих робітників.

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD — THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 252. ОРҐАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 252

РІК VIII. Ч 3 СЕРЕДА 15 МАРТА 1916. WINNIPEG, MAN. MARCH 15 WEDNESDAY 1916. No 3. VOL. VIII

Новинки.

Двомовні школи скасовані.

Дня 8. марта відбуло ся в манітобськім парляменті трете читане внесеня на скасоване двомовних шкіл. Коли підчас другого читаня була розвела ся як найширша дискусія над сею справою як зі сторони оборонців двомовности, так і її противників, так знов трете читане перейшло зовсім спокійно. За внесенем голосувало 34 голоси, проти 8. Соціял демократичний посол Риґ заявив ся ще підчас другого читаня отверто за скасованем двомовних шкіл.

Манітоба суха.

Загальне голосоване в справі скасованя публичної продажі алькоголю в Манітобі відбулось в понеділок, дня 13. марта.

Виграли тверезі і то великою більшостию Після обчислень, які прийшли дотепер, голосувало за тверезими 48,769, а за пяними лише 24,491; більшість для тверезих виносить отже 24,366.

В усіх округах тверезі мали більшість з винятком Ст. Боніфасу, де пяні мали 49 голосів більше.

Протест проти війни.

В величезній авдиторії Купер Юніона, в Ню-Йорку, відбув ся многочисленний мітінґ, устроєний американською соціялістичною партією для протесту проти европейської війни. Головними бесідниками були Моріс Гилквіт і Меер Лондон, оба — виходці з Росії.

Страйк 150,000 кравців.

В понеділок почав ся страйк кравців, котрий захопив міста Ню-Йорк, Бостон, Чікаґо, Філядельфію і Балтімор.

В страйку бере участь до 150,000 людий.

Страйкуючі кравці жадають введеня 8-годинного робочого дня, підвисшеня платні на 10 процент і поліпшеня санітарних відносин в робітнях.

Посмертна згадка.

Др. Лесь Мартович, укр письменник, помер в селі Пожариську, равського повіту, де по випертю російської інвазії був комісарем для контролі збіжа. Похорон відбув ся при участи місцевого населеня і дооколичної інтеліґенції як духовної так і сьвітської, а також гуртка полонених російських жовнірів Українців, які свому управителеви і просьвітителеви віддали останну прислугу.

Майнери при мягкім вуглю дістали підвижку платні.

Ню Йорк. Субкомітет властителів майн і майнерів з західної Пенсильвенії Огайо, Індієна і Ілінойс, що вкладає тут новий контракт який би мав війти в житє від 1. цьвітня, згодив ся на підвижку платні для майнерів, яка буде загалом становити в році приблизно суму вісім міліонів долярів. Рішене субкомітету мають одобрити завтра на спільній конференції властителів і майнерів. Тимчасом засідане спільного субкомітету майнерів і властителів майн твердого вугля відложено до середи по полудни.

Італійські соціялісти оскаржують своє правительство.

Рим. Соціялісти в палаті послів виступили з острою критикою военного міністерства Саляндри і жалають від палати голосованя недовіря правительству. З другої сторони, міністер Саляндра не в меньше різкім тоні виступив проти соціялістів, грозячи уступленем, если напади будуть продовжати ся. Голосоване питаня має перейти в протягу найблизшого часу.

Німеччина виповіла Портуґалії війну.

Берлін, 9. марта. — О 3:30 годині по полудни Німеччина проголосила війну проти Портуґалії і вручила пашпорт портуґальському послови.

Німецька заява війни вичисляє многі випадки, в яких Портуґалія знехтувала невтральність на некористь Німеччини і як послідний проступок подає зареквіроване портуґальським правительством німецьких кораблів у портуґальських портах. Через ті поступки Портуґалія, по думці німецького правительства, доказала, що почуває ся лише васалем Анґлії

Коло Вердун тихше.

Доносять, що боротьба коло Вердун тревае дальше, хоч не з такою жортокостию і силою як минувшого тижня. Офензива Німців значно ослабла. Чи Німці приготовляють ся до нових атаків, чи можливо перейдуть до нормального стану, поки що годі вгадати. Мілітарні власти здогадують ся, що видержавши сей напад Німців, переконають ворога, що дальше похід Німців неможливий. Звідси в Льондоні між мілітарними кругами панує оптимістичне настроєне, що сила Німеччини в Франциї зломана.

Однак, хоч наступ Німців не є так завзятим як був в початках офензиви коло Вердун, то борба головно артилериї ведесь дальше. За цілий час сеї офензиви Німці змогли забрати кілька нових позиций і фортів однак Вердун є сильною кріпостию, і не так легко его здобути.

Сподіють ся морської битви.

Льон. 15 марта— Доходять вісти, що німецька фльота дістала приказ лагодитись до плавби. Сподіють ся, що Німці можливо мають на пляні почати офензиву на морю.

„Moeve" вернув до пристани.

Німецький адміралят оголосив слідуючий комунікат:

„Німецький военний корабель „Moeve", якого командантом є ґраф Дона — Шльодієн, вернув дня 4. марта по кількамісячній блуканині і пригодах до німецької пристани. Як добичу сей корабель привіз 29 анґлійських матрозів, 166 моряків з ворожих торговельних кораблів, між ними 103 Індійців і 1.000.000 марок в золоті.

Сей корабель о загальній поємности 6,000 тон і заложив на многих точках коло ворожих берегів міни, яких жертвою впав між иншими також великий анґлійський боєвий корабель „Edward VII".

Війна з Мексиком.

Колюмбус, Н. М., 9. марта — Франціско Віля, один з мексиканських провідників, перейшов нині через границю Злучених Держав з 500 прихильниками, напав на місто Колюмбус, убив що найменше 16 Американців і підпалив многі будинки в місті, поки прогнано його назад за границю Відділ кавалериї Злучених Держав пустив ся за ним в погоню. Після вістий які дістав полковник Слокум, командант американських військ в тім місци, Віля опинив ся пять миль від границі і звів битву з американськими жовнірами. В битві був убитий один американський жовнір а потерпів пораненя капітан Вилямс.

Вашінґтон, 9. марта. — Правительство Злучених Держав рішило покарати виновників нападу на місто Колюмбус, Н. М. і вишле внутр Мексику карательну експедицію без уваги на те, як поставить ся супроти сего правительство ґенерала Каранзи.

Погоня за бандитом.

Ель Пасо — 14. марта — За Мехсиканським бандитою, ґенералом Вілля пошукує тепер армія Каранзого в числі 15,000 мужа. По недавнім морді американських горожан Спол. Держави зажадали арештованя ґенерала Віллї. За ним вислано в гори армію. Тепер доносять, що Віля зі своїм військом цофнув ся в гори, однак сподіють ся, що незадовго зловлять його. Армія бандитів, як здогадують ся, не числить більше як 500 людий. Ся армія вже окружена військом і певно, що бандити піддадуть ся.

Нова революція в Мексику.

Ґенерал Діяз, свояк бувшого мексиканського диктатора Порфирія Діяза, потайно дістав ся до стейту Вера Круз і став на чолі повстанців проти Каранзи. Зібрав 7.000 армію.

Діяз повів свою армію в стейт Оксака, щоб злучити ся з 12 тисячною армією ґенерала Еґа Ласа.

Діяз видав „маніфест до мексиканського народу", в котрім взиває всіх способних до ношеня оружя злучити ся з його національною армією, в імя висвободженя Мексика з рук тирана і самозванця Каранзи.

Теж появились приклонники Діяза в стейтах Сонора і Хіанас.

В своїм маніфесті Діяз обіцяє установити закон і знищити анархію. Так само каже, що поділить землю між робітників, заґварантує свободу релігії і т. д.

Тепер Діяз, зібравши сильну армію, машерує на Мексико Ситі.

Коли нова революція в Мексику зросте, то, річ певна, Злучені Держави до того вмішають ся; одначе чи Японія се стерпить? Вона готовить ся до війни зі Зл. Державами і Мексиканці готові бути її союзниками! —

Приїхали з роботи.

Вчера приїхали до Вінніпеґу 102 робітників, яких свого часу вислав був російський конзуль до колієвої роботи на півострові Коля, недалеко Архангельська. Православні батюшки трюмфували тим, що дають бідним безробітним роботу. А тимчасом та робота була одною ногою над загибелею. Робітники при сій роботі не мали навіть бленкетів. Поживу діставали скрайну — фасолю, тай то гнилу. Робітники зажадали, щоб їх назад відставити до Канади. З них 77. робітників відїхали аж до Ванкувер.

Вильсон не хоче посередничити.

Копенгаґа. — Президент Спол. Держав Вильсон вже два рази відкинув предложене Швеції, щоби Случ. Держави пристали на конференцію невтральних держав в цїли покінченя війни. Президент заявив, що так довго не бере на себе ніякого посередництва, поки котра з воюючих держав не попросить його о те.

Президент Вилсон і конґрес.

Що не цілий конґрес годить ся з політикою президента Вилсона супроти воюючих держав, сего доказом послідні події в американськім конґресі. Розходить ся тут о се, чи правительство має перестеречи американських горожан, що они не сьміють, хиба на власну відвічальність, відбувати подорожи на уоружених особових пароходах, що належать до котрої небудь з воюючих держав. Многі сенатори і конґресмени заявили ся за такою ухвалою, котрій був противний президент Вилсон Тогді президент Вилсон, щоби скріпити своє становиско в політиці з заграничними державами, зажадав голосованя сенату і конґресу над тою справою В сенаті величезна більшість заявила ся за президентом Вилсоном, в конґресі дві треті конґресменів стануло по стороні президента а одна трета проти него.

Всеж таки то є знаком що американський нарід війни не хоче, а президента буде так довго поперати, як довго він буде стреміти до мира. Війну може ухвалити лише конґрес а не президент, а що тепер непорозуміне між Америкою а Німеччиною є дуже заострене і грозить війною, є надія, що конґрес в критичній хвилі забере рішучий голос і до війни не допустить.

3.000 Людий втопило ся з кораблем La Provence.

3,000 французьких жовнірів втопило ся враз з кораблем La Provence, на Середземнім морю, дня 26 лютого с. р.

Міністеріюм маринарки оголошує, що на корабли La Provence було 4,000 жовнірів, котрих висилали до Солуня на поміч ґен. Сарраїл. З того числа виратувано 896 жовнірів.

Кацапські брехні.

Що кацапи є найпідлійшими сотворінями і послугують ся найнеможливійшими средствами в нападах на Українців, може послужити послідний виступ Гладика, редактора кацапської шмати „Русскій Народ." Сей індівідум сказав перед Норісом з нагоди шкільного двомовного питаня, що ніяких Українців нема, а є тілько Москалі, що двомовні школи і учителі є плодом і знарядом німецької політики, що українські учителі в школах замість учити „Ґад сейв де кінґ," учать австрійського і німецького революційних гимнів і т. п. Наговорив ще цілу копу ріжних нісенетниць, а анґлійська публика слухала, щей оплескувала його. І кому дивуватись тут і кого винуватити за се?!

Німці карають Бельґійців.

Амстердам 14. марта — З Брусселі доносять, що зі сорок кількох людий оскаржених о зраду, сімох розстрілено, трех засуджено на дожизвотну вязницю, а 30 заплатили відповідні грошеві кари. А лише шістьох людий увільнено.

ARCHIVES OF ONTARIO
TORONTO